

Gustaf David Hamilton, Stamfader för grevliga ätten 1699-1788

Grevebrev med sigill av Adolph Fredrik BBF

Innehåll

Detta är fältmarsalken Gustaf David Hamiltons Grevebrev, undertecknat av Konung Adolph Fredrich.

Dokumentet utgör ett kungligt grevebrev, utfärdat 1751 av kung Adolf Fredrik, varigenom generalmajoren och kommandören av Svärdsorden Gustaf David Hamilton upphöjs i grevligt stånd.

Texten inleds med en allmän motivering om adelns betydelse i staten och värdet av ädelt ursprung förenat med egna förtjänster. Därefter följer en genealogisk framställning av släkten Hamiltons ursprung i Skottland och dess etablering i svensk tjänst.

En utförlig redogörelse ges för Gustaf David Hamiltons militära bana, både i svensk och fransk tjänst, samt hans meriter i krig och organisation av trupper.

Avslutningsvis fastställs själva upphöjelsen till grevlig värdighet, med tillhörande rättigheter, privilegier och beskrivning av vapnet, samt en formell kunglig bekräftelse.

Grevebrev

Adolph Fredrich,
med Guds nåde,
Sveriges, Götes och Wendes konung, i Norge,
till Schleswig, Holstein, Stormarn och Dithmarsen,
greve av Oldenburg och Delmenhorst mm.

Vore veterligt, att ehuru väl den med skäl kan räknas för en belysande förmån att leda sitt härkomst ifrån berömda förfäder, vilka genom märkliga bedrifter gjort sina namn hos eftervärlden odödliga, icke dess mindre lämnar en sådan tillfällig lycka i rätta naturen, och likasom höjden av dess glans, när den förnyar sig uti så värdiga efterkommande, som icke allenast under ädelt bemödande träda i de framfarnas lovvärda fotspår, utan jämväl med egna väsentliga förtjänster öka det anseende, vari de genom födsel såsom en ärftlig rättighet blivit försatte.

Uti ett väl beställt samhälle och under en rättsinnad överhet vinna i synnerhet slike nyttige medlemmar så mycket högre aktning, som den allmänna välfärdens säkerhet och bestånd är förknippad med deras billiga fortkomst och uppmuntran, då de efter sina högre ämnen taga intaga de anseendeligaste ämbeten, vilka de ock med dess större heder och eftertryck kunna bekläda, ju mera de framför sina medborgare äro gynnade av ett ädelt ursprung och efter deras föremål lämpliga egenskaper, som sätta dem i tillstånd att på dubbelt sätt stadfästa sig uti de äreställen lyckan och rättvisan för dem kunna bereda.

Vår tro man, generalmajoren och kommandören av vår Svärdsorden, oss älskelig välborne baron Gustav David Hamilton, äger tvenne så stora förmåner uti tävlande mått.

Han härstammar av en cadet från furstliga huset Hamilton i Skottland, uti vilken namnkunniga ätt man, såväl där landet räknat personer av grevlig och friherrlig värdighet, som även många därav i forna tider tjänat svenska kronan.

Framlidne översten vid svenska armén och sedan kungliga rådet uti Irland Hugo Hamilton, en son av ärkebiskopen därstädes under samma namn, är den förste, om vilken förtjänst av vårt rike man har någon särskild kunskap.

Sedan han engagerat sig till krigsväsendet här i Sverige, och därvid genom sitt tappra förhållande vunnit det ena hederssteget efter det andra, intill dess han blev med eget regemente ihågkommen, vart han av högstsalig hennes majestät drottning Christina år 1654 med friherredignitet ansedd.

Då han sedermera efter bortresan anbragt någon tid uti dess nya värdighet i Irland, ändade han där sina dagar; och kvarlevde väl någon tid efter honom en son, men då den samme även genom döden avgick utan livsarvingar, var stamlinjen därmed på fädernet utgången.

Översten för Älvsborgs läns infanteriregemente Malcom Hamilton, som var den avlidne Hugo Hamiltons brorson, och någon tid före dess farbroders avresa inträtt uti rikets tjänst, tillika med dess broder generalfälttygmästaren och landshövdingen över Västerbottens län Hugo Hamilton, hava sedermera genom berömliga krigsinsatser bibehållit den Hamiltonska familjens anseende uti Sverige, i det högstsalig hans kungliga majestät konung Karl XI dem även uti friherrliga ståndet upphöjde.

Den senare lämnade vid sitt frånfälle en så värdig och av riket förtjänt son, som nu varande generalmajoren och kommandören baron Hamilton med rätta kan nämnas, och av dess levnadslöpp närmare bestyrkes.

Uti de yngre åren hade han tillfälle att under rättskaffens uppfostran idka studier, och grundade sig i synnerhet uti de vetenskapsdelar som i det allmänna levnadssättet mest äro nödiga.

År 1714, då krigslågan över hela riket var antänd, lät han sig icke avskräckas att följa sin medfödda lust till krigsväsendet, uti vilket hans tappra förfäder nedlagt så mycket beröm och banat sig vägen till deras ernådda hedersplatser.

Han var i begynnelsen sinnad att uppoffra sin tid vid sjöväsendet, och inträdde fördenskull berörda år uti rodetstjänst vid amiralitetet i Göteborg, där han för artillerimästare blev antagen; men som de vid krigsmakten till lands förefallande göromål tycktes närmast överenskomma med hans böjelse, och han dessutom brann av en innerlig åstundan att uti fält få gå högstsalig konung Karl XII:s underdåniga uppvaktning närmare under ögonen, så lade han allenast två år tillbaka uti amiralitetets tjänst och gick år 1716 såsom gemen dragon under livdragonregementet, som då stod i Norge.

De prov han därvid avlade av ett hurtigt och behjärtat uppförande verkade så mycken uppmärksamhet att han året därefter 1717 ansågs värdig av en officersplats, den han ock intog medelst erhållen kunglig fullmakt på en cornets beställning vid samma regemente.

Detta och det följande året bevistade han den allmänt bekanta norska campagnen, och året därefter 1719 campagnen i Roslagen.

Vid slutet av sistnämnda år, och sedan riket vart återställt uti ett hugneligt fredslugn, upphörde även de tillfällen han under krigsbullret med lika undersåtlig nit som berömlig omtanke nyttjat till närmare kunskap och erfarenhet i dess levnadsslag.

Han begav sig därför i tjänst vid franska armén, varäst dess goda egenskaper genast förvärvade honom det förtroende att han i början av år 1720 erhöll en capitaines post vid framlidne generalmajor Lincks regemente.

Under de tjugo år som han stod kvar i detta regemente underlät han icke att genom förnyade prov av manlighet och tapperhet befästa sig uti det fördelaktiga omdöme hans manliga bedrifter honom efter hand tillvunnit.

Ibland flera märkliga tillfällen gjorde han även 1733 och 1734 års campagner vid Rhenströmmen samt bevistade därvid såsom capitaine av franska grenadiererna belägringen av Trarbach och Philippsburg, med det utmärkta förhållande att han av kronan Frankrike efter den förra erhöll en gratification av ett tusende livres och vid den senare en årlig pension av fem hundra livres; övertygande bevis att dess mognad och insikt i krigsväsendet vunnit bifall i en så lustre armé.

År 1735 erhöll han fullmakt att vara commandant av två bataljoner.

Sedermera, när han år 1740 gick ur den franska tjänsten, i vilken han med så mycket distinction sig uppfört, lämnades honom det yttersta tecknet av den främmande kronans erkänsla, att han utöver den redan innehavande pensionen blev gratificerad med ytterligare 500 livres årligen.

År 1741, då riket blev nödsakat att gripa till vapen mot ryska makten, kunde en så nyttig undersåte ej längre umbäras. Han inställde sig därför av egen berömvärd nit för fäderneslandets tjänst.

I anseende därtill behagade högstsalig konung Fredrik I överdraga honom överstebeställningen för det infanteriregemente som då skulle på värvad fot upprättas.

Efter ingången capitulation antog han denna tunga och ansvarsfulla börda och visade därvid ett sådant nit och omsorg som rikets dåvarande nödställda belägenhet krävde.

[...]

Ty vele vi ock uti hans person hava upphöjt densamma till en ännu högre värdighet, då vi härmed och i kraft av detta vårt öppna brev av kunglig makt och myndighet nådeligen giva och skänka honom, generalmajoren och kommandören av vår Svärdsorden Gustav David Hamilton, samt dess äkta livs- och bröstavingar, så man- som kvinnokön, så födda som ofödda, grevligt stånd, heder och förmåner.

[...]

Givet på vårt kungliga slott i Stockholm den 21 november månad år efter Christi börd ett tusende sju hundra och femtio första.

Adolph Friedrich

Grevebrev för generalmajor och kommandör baron G.D. Hamilton

